

NEB - GRADE XII

2080 (2023)

सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा

(प्राविधिक धारतर्फ)

(रजिष्ट्रेशन नम्बर शुरूका दुई अङ्क ७९ हुने प्राविधिक धारतर्फका नियमित परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् ।

समूह 'क'

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू

११×१=११

१. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको अर्थ एक वाक्यमा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
२. अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा भनेको के हो ?
३. तपाईं आफू बसोबास गर्ने प्रदेश भन्दा अन्य कुनै प्रदेशको सामाजिक जनजीवन बुझ्न चाहनुहुन्छ । यस सम्बन्धमा त्यहाँका एक बौद्धिक व्यक्तित्वसँग सोध्ने कुनै दुई सान्दर्भिक प्रश्नहरूको नमूना तयार पार्नुहोस् ।
४. ललितकलामा प्यागोडा शैली भनेको के हो ?
५. नेपालमा सामाजिक समावेशीकरणको औचित्य पुष्टि गर्नुहोस् ।
६. मध्यकालीन नेपालमा 'नेपालमण्डल' भन्नाले के बुझिन्थ्यो ?
७. राणाकालीन नेपालको कानूनी अवस्था दुई बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
८. तपाईं नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को सबैभन्दा कमजोर पक्ष के हो भन्ने ठान्नुहुन्छ ? एक वाक्यमा आफ्नो तार्किक विचार प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
९. जीवनोपयोगी शिक्षाले मानिसलाई व्यवहारिक बनाउन कसरी मद्दत गर्छ ? दुई बुँदामा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१०. तपाईं कुनै विषयमा अनिर्णित हुने अवस्था भएमा कसरी समस्या समाधान गर्नुहुन्छ ? आफ्नो योजना दुई बुँदामा प्रष्ट पार्नुहोस् ।

११. जलवायु परिवर्तनको वातावरणीय प्रभाव न्यूनीकरणका कुनै दुई उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह 'ख'

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू

८x५=४०

१२. नेपालमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको ऐतिहासिक विकासक्रम छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।
१३. 'सामाजिक विविधताले सामाजिक सद्भाव एवं एकता अभिवृद्धि गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ ।' नेपालको सन्दर्भमा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१४. तपाईं बसोबास गर्ने भौगोलिक क्षेत्रमा त्यहाँको भू-बनोट र हावापानीले तपाईंको समुदायको जीवनशैलीमा कस्तो प्रभाव पारेको छ ? कुनै पाँच बुँदामा उदाहरणसहित प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१५. नेपाली चित्रकलाका विशेषताहरू पाँच बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
१६. वि.सं. २००७ देखि वि.सं. २०१७ सालसम्मको अवधिमा सरकार अस्थिर हुनुका कुनै पाँच कारणहरू पहिचान गर्नुहोस् ।
१७. नेपालको राष्ट्रिय सुरक्षामा के कस्ता बाह्य तथा आन्तरिक चुनौतीहरू छन् ? विश्लेषण गर्नुहोस् ।
१८. तपाईंले फरक सामाजिक परिवेशमा आफ्ना विचारहरू प्रस्तुत गर्दा के कस्तो असहजता अनुभव गर्नु भएको छ ? आफ्ना अनुभवहरू पाँच बुँदामा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१९. नेपालमा बसाइँसराई व्यवस्थापन गर्न कस्ता रणनीतिहरू अपनाउनुपर्ला ? पाँच बुँदामा प्रष्ट पार्नुहोस् ।

समूह 'ग'

विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू

३x८=२४

२०. 'नेपालको ललितकला सामाजिक जीवनशैलीको प्रतिविम्ब हो ।' उदाहरणसहित प्रष्ट पार्नुहोस् ।
२१. प्राचीनकालीन नेपालको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनीतिक अवस्थाबाट अहिलेको समाजले सिक्नुपर्ने विषयहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
२२. नेपालमा संविधान छिटो छिटो परिवर्तन हुनुका कारण र प्रभाव विश्लेषण गर्नुहोस् ।